

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS DOMBOG

HØJESTERETS KENDELSE
afsagt tirsdag den 13. august 2013

Sag 3/2013

Kærende

(advokat Mogens Olesen)

mod

Indkærede

(advokat Bjarne Henriksen)

DLR Kredit A/S

(advokat Mogens Hebbelstrup)

Vestjysk Bank A/S

(advokat Bjarne Henriksen)

De Danske Mejeriers Mælkeudvalg

(advokat Jan Bech)

I tidligere instanser er afsagt kendelser af fogedretten i Aalborg den 13. januar 2012 og af Vestre Landsrets 13. afdeling den 1. august 2012.

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Marianne Højgaard Pedersen, Jon Stokholm, Michael Rekling og Jens Kruse Mikkelsen.

Påstande

Kærende, har nedlagt følgende påstande:

1. Det af fogedretten den 6. maj 2010 efter begæring af **Kærende** hos **Indkærede** foretagne udlæg i mælkekvote stadfæstes.
2. Det af fogedretten den 6. maj 2010 foretagne udlæg i den **Indkærede** tilhørende mælkekvote fremmes til tvangsrealisation i overensstemmelse med rekvirentens anmodning af 17.

marts 2011 enten ved tvangsauktion eller ved salg på mælkebørsen alt efter fogedrettens nærmere bestemmelse.

De indkærede, **Indkærede**, DLR Kredit A/S, Vestjysk Bank A/S og De Danske Mejeriers Mælkeudvalg (Mælkeudvalget), har over for påstand 1 nedlagt påstand om stadfæstelse og over for påstand 2 nedlagt påstand om principalt afvisning, subsidiært hjemvisning.

Supplerende sagsfremstilling

Af retsbogen fra Fogedretten i Aalborg for tvangsauktionen den 31. marts 2011 over ejendommen beliggende **Adresse 2** i Mariager fremgår bl.a.:

”Mælkekvoten følger med ejendommen på auktion, men der verserer en tvist om et i 2010 af **Kærende** foretaget udlæg heri samt i leveringsrettigheder. Tvisten udskydes til efter auktionen, idet bemærkes, at der er indgivet tvangsrealisationsbegæring vedrørende begge dele. Leveringsrettigheder medfølger ikke ejendommen på auktionen.”

Umiddelbart efter tvangsauktionen den 31. marts 2011 købte **Indkærede** ægtefælle **Person 2** ejendommen af Hadsten Bank (nu Vestjysk Bank), der som ufyldstgjort pant-haver havde overtaget ejendommen på tvangsauktionen.

Person 2 ansøgte den 29. april 2011 Mælkeudvalget om godkendelse af overdragelse af den omhandlede mælkekvote pr. 31. marts 2011 til sig. Ansøgningen blev godkendt af Mælkeudvalget den 25. maj 2011 med følgende bemærkning:

”Med henvisning til udskrift af retsbogen fra Retten i Aalborg er overdragelsen sket med forbehold. Det er oplyst, at der verserer en tvist om et i 2010 foretaget udlæg af **Kærende**.”

Anbringender

Kærende har navnlig anført, at han som kreditor ikke kan nægtes udlæg i et formueaktiv, som **Indkærede** som skyldner selv kan disponere over i fri handel og tjene betydelige beløb på. Det gælder, uanset om aktivet kan tvangsrealiseres særskilt eller ej. De begrænsninger med hensyn til tvangsrealisation, der følger af mælkekvotebekendtgørelsen, savner i øvrigt lovhjemmel. Ved den gennemførte tvangsauktion er Aarhus Lokalbank (nu Vestjysk Bank) reelt blevet begunstiget med værdien af mælkekvoten, selv om kvoten ikke er

omfattet af bankens pant, hverken efter tinglysningslovens § 37 eller § 38. Mælkeknoten har ikke karakter af en fremtidig erhvervelse, blot fordi den først bliver omsat til et pengebeløb ved et senere salg. Landsretspraksis fra 1992, der nægter udlæg i mælkeknoter, er ikke længere relevant, fordi der dengang ikke var adgang til frit at sælge knoten til tredjemand uden medfølgende jord, herunder på den såkaldte knotebørs.

Kærende har ikke for Højesteret gentaget sine anbringender om manglende retlig interesse og manglende grundlag for at genoptage fogedsagen.

Mælkeudvalget har navnlig anført, at en mælkeknote ikke er et selvstændigt formueaktiv for skyldneren, men en offentligretlig begrænsning af landbrugsbedriftens mælkeproduktion. Mælkeknoten kan også betegnes som en særegen immateriel ejendomsbestanddel, jf. tinglysningslovens § 38. Hvis mælkeknoten anses som et selvstændigt formueaktiv, må den anses som en fremtidig erhvervelse, der ikke kan foretages udlæg i efter retsplejelovens § 508, idet det efter mælkeknotebekendtgørelsen alene tilkommer ejeren af landbrugsbedriften at træffe beslutning om salg af mælkeknoten. Efter mælkeknotebekendtgørelsen kan der endvidere i praksis ikke ske tvangsrealisation, idet det ville kræve samtykke fra samtlige panthavere i landbrugsejendommen. Selv om der siden 1992 er sket en liberalisering i adgangen til at overdrage mælkeknoter, var der også før indførelsen af knotebørsen i 1998 adgang til at sælge mælkeknoter særskilt. Det skete blot til Mælkeudvalget til en politisk fastsat pris.

Mælkeudvalget har endvidere anført, at kærendes påstand 2 skal afvises, fordi den er for uspecifik og ikke kan tvangsfuldbyrdes, subsidiært skal den hjemvises til fogedretten, idet hverken fogedretten eller landsretten har behandlet påstanden.

Indkærede, DLR Kredit og Vestjysk Bank har tilsluttet sig Mælkeudvalgets anbringender.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens hovedspørgsmål er, om der kan foretages udlæg i en mælkeknote.

På tidspunktet for foretagelsen af udlægget i maj 2010 kunne **Indkærede** under iagttagelse af reglerne i den dagældende mælkeknotebekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 203 af 26. marts 2008 om mælkeknoter) overdrage mælkeknoten til en anden bedrift uden samtidig

overdragelse af et landbrugsareal, ligesom den efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 4 kunne sælges på kvotebørsen.

På denne baggrund – og da en mælkekvote ikke kan anses for omfattet af tinglysningslovens § 38 – finder Højesteret, at mælkekvoten må anses for at være et formueaktiv, der kan foretages udlæg i.

Fogedrettens udlæg af 6. maj 2010 er derfor foretaget med rette, og Højesteret tager

Kærendes påstand 1 til følge.

Kærende har herefter krav på behandling af sin anmodning af 17. marts 2011 om tvangsrealisation på grundlag af udlægget i mælkekvoten, herunder en stillingtagen til om dette indebærer et krav på andel i provenuet på tvangsauktionen den 31. marts 2011, på afholdelse af tvangsauktion over den mælkekvote, som **Person 2** overtog i forlængelse af tvangsauktionen, eller på tvangssalg af denne på kvotebørsen.

Sagen hjemvises derfor til fogedretten til fortsat behandling af **Kærendes** anmodning af 17. marts 2011.

Afgørelse om sagsomkostninger ved dette kæremål træffes i forbindelse med sagens fortsatte behandling ved fogedretten.

Thi bestemmes:

Det udlæg i en mælkekvote, som fogedretten har foretaget den 6. maj 2010 hos **Indkærede** efter anmodning fra **Kærende**, stadfæstes.

Sagen hjemvises til fogedretten til fortsat behandling af **Kærendes** anmodning af 17. marts 2011 om tvangsrealisation på grundlag af udlægget i mælkekvoten.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 13. august 2013.